

Kontakty z Mediami
I Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 173/12

Luksemburg, 19 grudnia 2012 r.

Wyrok w sprawie C-159/11

Azienda Sanitaria Locale di Lecce i in./ Ordine degli Ingegneri della
Provincia di Lecce i in.

Prawo Unii w dziedzinie zamówień publicznych sprzeciwia się obowiązywaniu przepisów krajowych, które umożliwiają, bez odwołania się do zasad dotyczących udzielania zamówień publicznych, zawarcie umów o współpracy, których przedmiotem nie jest wykonanie wspólnej misji publicznej i które mogą prowadzić do zapewnienia uprzywilejowanej sytuacji prywatnemu usługodawcy

Włoskie przepisy zezwalają organom administracji publicznej na zawieranie między nimi porozumień o współpracy w zakresie działalności prowadzonej we wspólnym interesie. Ponadto uniwersytety publiczne mogą świadczyć usługi badawcze i usługi w zakresie doradztwa na rzecz podmiotów publicznych i prywatnych, o ile działalność ta nie narusza powierzonych im zadań w zakresie nauczania.

W 2009 r. Azienda Sanitaria Locale di Lecce (miejskowy zakład opieki zdrowotnej w Lecce, „ASL”) zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia dotyczącą wykonania przez università del Salento (Uniwersytet Salentyński) badania i oceny wytrzymałości na wstrząsy sejsmiczne budynków szpitalnych należących do prowincji Lecce, bez przeprowadzania przetargu. Badania te miały obejmować również sporządzenie sprawozdań, przedstawienie wniosków, a także opis odpowiednich działań adaptacyjnych. ASL miał zapłacić uniwersytetowi za wszystkie te usługi kwotę w wysokości 200 000 EUR bez podatku VAT.

Różne samorządy i stowarzyszenia zawodowe, a także przedsiębiorstwa wniosły szereg skarg na decyzję o zatwierdzeniu specyfikacji warunków zamówienia powołując się na naruszenie krajowych i europejskich przepisów w dziedzinie zamówień publicznych¹. Consiglio di Stato (włoska rada stanu), która rozstrzyga sprawę w ostatniej instancji, zwróciła się do Trybunału Sprawiedliwości o rozstrzygnięcie kwestii, czy prawo Unii sprzeciwia się obowiązywaniu przepisów krajowych, które umożliwiają, bez odwołania się do zasad dotyczących udzielania zamówień publicznych, zawarcie umowy, na mocy której dwa podmioty publiczne ustanawiają między sobą współpracę, taką jak w rozpoznawanej sprawie.

W wydanym dziś wyroku Trybunał zauważył przede wszystkim, że odpłatna umowa zawarta na piśmie między wykonawcą i instytucją zamawiającą stanowi zamówienie publiczne. Trybunał przypomniał własne orzecznictwo, zgodnie z którym nie jest istotne, że wykonawca ten jest sam instytucją zamawiającą, nie ma on zasadniczo celu zarobkowego, nie posiada struktury przedsiębiorstwa lub nie jest stale obecny na rynku².

Trybunał zauważył następnie, że usługi badawcze i w zakresie doradztwa, takie jak będące przedmiotem spornej umowy o współpracy, pomimo że mogą obejmować badania naukowe, stanowią albo usługi badawcze i rozwojowe, albo usługi inżynierskie i związane z nimi usługi konsultacji naukowych, to znaczy usługi wymienione w dyrektywie 2004/18. Ponadto umowa nie może być wyłączona z pojęcia zamówienia publicznego wyłącznie z uwagi na fakt, że otrzymane

¹ W szczególności dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz.U. L 134, s. 114).

² Wyrok Trybunału z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie [C-305/08](#) CoNISM a / Regione Marche.

wynagrodzenie jest ograniczone do zwrotu kosztów poniesionych w celu wykonania zamówionej usługi.

Jednakże Trybunał przypomniał, że dwa rodzaje zamówień zawieranych przez podmioty publiczne nie są objęte zakresem stosowania prawa Unii. Chodzi o:

- zamówienia udzielane przez podmiot publiczny na rzecz odrębnego od niego podmiotu, gdy jednocześnie pierwszy z nich sprawuje nad drugim kontrolę analogiczną do kontroli sprawowanej nad własnymi służbami, a drugi podmiot wykonuje zasadniczą część swej działalności wraz z podmiotem lub podmiotami, które są jego udziałowcami³.
- umowy, które ustanawiają współpracę między podmiotami publicznymi, mającą za przedmiot zapewnienie wykonania przez nie wspólnej misji publicznej⁴.

W niniejszym przypadku pierwszy wyjątek nie znajduje zastosowania, gdyż ASL nie sprawuje kontroli nad uniwersytetem.

Drugi wyjątek również nie znajduje zastosowania. Sporna umowa o współpracy obejmuje bowiem ogół aspektów rzeczowych, z których znacząca, a nawet dominująca część odpowiada działalności wykonywanej co do zasady przez inżynierów lub architektów i które pomimo, że oparte są na naukowych podstawach, to nie stanowią jednak badań naukowych. W rezultacie omawiana umowa nie wydaje się zapewniać wykonania misji publicznej wspólnej dla ASL i uniwersytetu.

Ponadto umowa ta może prowadzić do uprzywilejowania prywatnych przedsiębiorstw, jeżeli do wysoko wykwalifikowanych współpracowników zewnętrznych, do których zgodnie z umową może odwołać się uniwersytet w celu wykonania niektórych usług, należą również prywatni usługodawcy, przy czym zbadanie tej kwestii należy do sądu krajowego.

W związku z tym Trybunał udzielił odpowiedzi, zgodnie z którą **prawo Unii w dziedzinie zamówień publicznych sprzeciwia się obowiązywaniu przepisów krajowych, które umożliwiają, bez odwołania się do zasad dotyczących udzielania zamówień publicznych, zawarcie umowy, na mocy której podmioty publiczne ustanawiają między sobą współpracę, jeżeli przedmiotem takiej umowy nie jest zapewnienie wykonania misji publicznej wspólnej dla tych podmiotów, umowa ta nie jest wyłącznie dyktowana względami i wymogami związanymi z realizacją celów leżących w publicznym interesie lub może ona prowadzić do uprzywilejowania prywatnego usługodawcy względem jego konkurentów.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ Tak zwane orzecznictwo w sprawie „Teckal”, od nazwy wyroku Trybunału z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie [C-107/98](#), Teckal / Comune di Viano.

⁴ Wyrok Trybunału z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie [C-480/06](#), Komisja / Niemcy.